

A szociális munka értékei és etikai dilemmái

A szociális munka beágyazottsága

A szociális munka segít abban, hogy a társadalom funkcionálni tudjon.

Célja: a működtetés, a konformitás irányába terelni az embereket.

Ez a tény, maga is állásfoglalás a szociális munkások részéről.

-
-
- Veszély: a szociális munka szélsőséges esetben nem tesz mást, mint kiszolgálja az éppen aktuális politikai vezetés érdekeit, követi annak értékrendjét.

A szociális munka irányzatai és az azok mögött álló ideológiák, értékek

---

1. Morális-etikai irányzat:

- A bajba jutott ember
- Együttérzés
- a baj oka: az egyénben keresendő
- cél: a bajba jutott ember segítése de azért, hogy a társadalom működni tudjon.
- érdemes és érdemtelen szegény fogalma innen ered.

-
-
- a szociális munka ebben a modellben a status quo-t erősíti, és szükségszerűen konzervatív szemléletű
  - paternalista állam gondolata

---

2. Pszichopatológiai szemlélet:

- A problémás viselkedés oka: lelki eredetű. Ez a probléma gyengíti a személyiség fejlődését és normális működését (van egy „ideális, normális állapot”)
- lényege: a társadalom nem felelős, nem kell megváltoztatni, átalakítani. Az egyént kell kezelni.

---

3. Pszichoszociális szemlélet:

- egyén és társadalom
- A társadalmi nyomás pszichológiai hatásai
- igazság és társadalmi változások iránti igény

---

4. Radikális-politikai irányzat:

- a szegénység és a baj a kapitalista társadalom szükségszerű következménye
- cél: nagyarányú változások előidézése a társadalomban

Érték és etika a szociális munka jelenlegi gyakorlatában

- Érték: kritérium, irányelv, vezérfonál
- Alapértékek:
  - A kliens egyéni értékrendjének figyelembe vétele
  - A k. emberi méltósága
  - A k. dönthet
  - A szociális munkás munkálkodik azon, hogy a szociális intézmények minél humánusabbá váljanak
  - Tisztelet és elfogadás
  - önfejlesztés

Társadalmi és szakmai etika kapcsolata

- Néha a kettő között feszültség van:
  - Minden ember egyenlő, de a kliens érdeke prioritást képez

Etikai kódex

- Szociális Szakmai Szövetség
- [Etikai Kodex 2022.pdf \(3sz.hu\)](#)

„A szociális munka gyakorlat alapú szakma és tudományág, amely elősegíti a társadalmi változást és fejlődést, a társadalmi összetartozást, valamint az emberek hatalomhoz juttatását és felszabadítását. A szociális munkában a társadalmi igazságosság, az emberi jogok, a kollektív felelősségvállalás és a különbözőségek tiszteletének elvei alapvető fontosságúak. A humán- és társadalomtudományok elméleteivel, valamint a helyi tudásokkal felvértezve a szociális munka embereket és rendszereket aktivizál, hogy választ adjon az élet kihívásaira és előmozdítsa a jóllétet.”

Alapelvek

- Emberi méltóság
- Egész személy
- Társadalmi sokszínűség
- Diszkrimináció felismerése
- Előítélet-mentes
- Társadalmi változás
- Felelősség
- Titoktartás

-
-
- A segítségnyújtás elsődleges

Szm és kliens kapcsolata

- Kliens bevonásával
- Kliens tiszteletben tartása – mások veszélyeztetése nélkül
- Bizalom, őszinteség, autonómia
- Jogorvoslat
- A kapcsolat tisztán tartása
- Adományok
- Anyagiak
- Elkötelezettség tisztázása
- Pártpolitika nem
- Munkahelyi vita nem

A szm és a hivatás kapcsolata

- Fejlesztí
- Beavatkozik
- Felelősség

Az szm és a munkatársak kapcsolata

- Együttműködés, tisztelet, bizalom
- Megosztás
- Feladatra alkalmas állapot

A munkahelyi vezető és a szociális munkások kapcsolata

A szociális munkás munkahelyéhez és társadalomhoz való viszonya

Záró rendelkezések

„Az Etikai Kódexet aláíró szervezetek tagsága nem fedi le a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatot, éppen ezért fenntartótól függetlenül minden szociális szakmai szervezettel szemben elvárás, hogy a szakdolgozóknak lehetőséget nyújtsanak abban, hogy megismerjék az Etikai Kódexet és lehetőség szerint építsék be a működésükbe annak elveit. „

Értelmező rendelkezések

- Szociális munka: olyan hivatásszerűen végzett tevékenység, melyet – a szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátórendszeren belül vagy azon kívül – személyes szolgáltatásként nyújtanak, és amely az igénybevevők problémáinak megoldásához szükséges külső és belső erőforrások komplex mozgósítására, ezzel élet- és működőképességének javítására, illetve helyreállítására irányul.
- Tágabb értelemben szociális munkának tekintendő a szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátórendszer keretein belül végzett gondozó-ápoló tevékenység, illetve a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó szociális tevékenység is.
- Szociális munka célja: a szakma meghatározó céljai közé tartozik a társadalmi változás, a társadalmi fejlődés, a társadalmi összetartozás elősegítése, valamint az emberek hatalomhoz juttatása és felszabadítása.

- A szociális munka egyszerre gyakorlati szakma és tudomány, amely elismeri, hogy egymáshoz szorosan kapcsolódó történelmi, társadalmi-gazdasági, kulturális, térbeli, politikai és személyes tényezők kedvezően és/vagy kedvezőtlenül befolyásolják az emberiség jóllétét és fejlődését. .
- Szociális munkás: szakirányú egyetemi, főiskolai, alapképzésben vagy mesterképzésben szerzett oklevéllel rendelkező munkatárs, aki szociális munkát végez. Szociális szakdolgozó: a szociális-, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátórendszerben elismert szakirányú végzettséggel dolgozó személy.
- Szociális területen dolgozó: a szociális-, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi ellátórendszerben nem szociális képzettséggel dolgozó személy, ideértve az önkénteseket is.

Kliens: egyén, család, csoport, közösség, aki/amely a szociális munkás együttműködését igényli, arra rászorul, esetleg jogszabály alapján kötelezik a szolgáltatás igénybevételére.